

Inventaris van het archief inzake beheer
van de kathedraal van Antwerpen van
gronden in Zeeuws- en West-Vlaanderen,
geschonken door Albrecht en Isabella en
Filips III ('Capsa Alberti et Isabellae').

Het Rijksarchief in België
Archives de l'État en Belgique
Das Staatsarchiv in Belgien
State Archives in Belgium

BESCHRIJVING VAN HET ARCHIEF:	3
Raadpleging en gebruik	4
Voorwaarden voor de raadpleging	4
Voorwaarden voor de reproductie	4
Toegangen	4
Aanwijzingen voor het gebruik	4
Geschiedenis van archiefvormer en archief	5
Archiefvormer	5
Naam	5
Geschiedenis	5
Bevoegdheden en activiteiten	5
Organisatie	6
Archief	6
Geschiedenis	6
Verwerving	6
Inhoud en structuur	7
Inhoud	7
Taal en schrift van de documenten	7
Selecties en vernietigingen	7
Ordering	7
BESCHRIJVING VAN DE SERIES EN ARCHIEFBESTANDDELEN	9
Archief inzake beheer van gronden van het kapittel in Zeeuws-Vlaanderen en West-Vlaanderen, geschonken door Albrecht en Isabella en Filips III ('Capsa Alberti et Isabellae')	9
13/1 - 13/3 Stukken betreffende het proces en de overeenkomst tussen de abdij van Baudelo te Gent en de magistraat van Axel over 230 gemet schorre in Westdorp. 1616-1618	10
141 - 142 Staat van de inkomsten der bezittingen van het kapittel in de Austrische polder, 1684-1726	27
146 - 147 Rekeningen van vier hofsteden onder Westdorp door Antoni van Doeveren, beheerder. 1778-1783	28

Beschrijving van het archief:

Naam archiefblok:

Archief inzake beheer van gronden van het kapittel van de kathedraal van Antwerpen in Zeeuws- en West-Vlaanderen, geschonken door Albrecht en Isabella en Filips III ('Capsa Alberti et Isabellae').

Periode:

1616-1833

Archiefbloknummer:

BE-A0511.1350

Omvang:

- Aantal bestanddelen: 149.00
- Omvang geïndexiseerd: 1.50 m

Archiefbewaarplaats:

Rijksarchief te Antwerpen

Archiefvormers:

Kapittel van de Onze-Lieve-Vrouwkathedraal te Antwerpen, 1124-1796

Raadpleging en gebruik

VOORWAARDEN VOOR DE RAADPLEGING

De documenten zijn vrij raadpleegbaar. Voor de raadpleging gelden de regels van toepassing in de leeszalen van het Rijksarchief.

VOORWAARDEN VOOR DE REPRODUCTIE

Voor de reproductie van archiefstukken gelden de voorwaarden en tarieven van toepassing in het Rijksarchief.

TOEGANGEN

Deze inventaris vervangt de onuitgegeven getypte inventaris van COPPENS M., *Inventaris van de Capsa Alberi et Isabellae in het kathedraalarchief van Antwerpen*, Kathedraalarchief Antwerpen, Inventaris n° 7, 1979.

AANWIJZINGEN VOOR HET GEBRUIK

Deze toegang is eerder een plaatsingslijst dan een systematische archiefinventaris. De onderzoeker neemt dan ook best de hele inventaris door.

Geschiedenis van archiefvormer en archief

ARCHIEFVORMER

NAAM

Onze-Lieve-Vrouwekapittel van Antwerpen.

GESCHIEDENIS

In 1616 stichten de Aartshertogen Albrecht en Isabella bij het kapittel van de Onze-Lieve-Vrouwekathedraal in Antwerpen een misfundatie van twee dagelijkse missen en een jaargetijde na hun dood.¹ Om deze te financieren schonken zij de helft van de schorren tussen Assenede en Axel, en de Vogelschorre, in zeeuws-Vlaanderen, aan het kapittel. De schenking was ook bedoeld om het verlies te compenseren dat het kapittel had geleden door de overstromingen van de Scheldepolders. De opbrengst van deze schorren werd toen geschat op 900 à 1000 gulden per jaar. Het kapittel liet de schorren tussen Assenede en Axel indijken, tegen een hoge kost, waarna deze de Austrische polders werden genoemd.

In 1628 verloor het kapittel de Vogelschorre aan de stad Axel. Als compensatie schonk de Spaanse vorst Filips III toen 200 'gemeten' in de Moeren in West-Vlaanderen, bij Veurne. Dit laatste was oorspronkelijk een zoetwatermeer met omliggende brakwatermoerassen. Vanaf 1620 was de inpoldering van dit gebied begonnen, onder leiding van Wenceslas Coebergher. Maar in 1646 werd het terug onder water gezet, als verdediging van Duinkerken, dat werd belegerd door Franse troepen. Bij de Vrede van Utrecht in 1713 werd een nieuwe grens vastgelegd tussen Frankrijk en de Zuidelijke Nederlanden, die dwars door de Moeren liep. Het overstroomde land werd in 1760 verkocht door het kapittel aan de Franse graaf Antoine de Ricouart, graaf d'Hérrouville de Clay. Hiervoor creëerde hij een jaarlijkse rente van 400 Franse pond ten voordele van het kapittel. De Franse graaf raakte echter in financiële moeilijkheden en staakte al in 1762 zijn betalingen.

BEVOEGDHEDEN EN ACTIVITEITEN

De voornaamste taken van het kapittel waren het verzorgen van het koorofficie, het mee opstappen in processies, het verzorgen van onderwijs in de kapittelschool (tot 1633), ... Het kapittel speelde een belangrijke rol in de

1 De voorwaarden en vormvereisten voor deze missen worden beschreven in deze inventaris, nr. 47, uitgegeven door GEUDENS E., 'Vorstelijke rouwstaatsies in de cathedraal van Antwerpen', Bijdragen tot de Geschiedenis bijzonderlijk van het aloude Hertogdom Brabant, 12, 1913, p. 460-464.

benoemingen van de stadspastors, lager personeel van de kerken en de pastors van een hele reeks dorpen buiten Antwerpen, waar ze de tienden inden. Om alle taken uit te voeren beschikte het kapittel over vele inkomsten, die vooral gerelateerd waren aan het uitbaten van gronden en de innig van tienden.

ORGANISATIE

Het kapittel werd geleid door een deken. Voor het financieel beheer stonden vanaf de 13de eeuw twee meiers of *majores* in.

ARCHIEF

GESCHIEDENIS

De stukken in verband met deze stichtingen werden in het midden van de 19de eeuw geïnteriseerd door de toenmalige archivaris van de kathedraal, ridder Léon de Burbure de Wesembeke (1812-1889). Hij beschreef toen 68 nummers, in de oude inventaris (die teruggaat tot 1488), in de folio's 291 r° tot 292 v°. Onder de nummers 54-56 had hij drie pakken samengebracht met varia, van 1620 tot 1794. In 1979 inventariseerde Maarten Coppens deze pakken meer in detail, onder de nummers 69-149.

VERWERVING

Het archief van deze reeks werd samen met de rest van het kathedraalarchief overgedragen aan het Rijksarchief in 2014.

Inhoud en structuur

INHOUD

Deze archiefreeks gaat vooral over het beheer van de Austrische polder, in mindere mate over de Moeren in West-Vlaanderen. Deze archiefreeks bevat vooral bescheiden over het financieel beheer van de fundatie en de gronden: de indijking en zijn financiering, verkopen, betwistingen over eigendomsrechten, verpachtingen en verhuringen, en rekeningen over het financieel beheer. Het bestand bevat ook enkele kaarten.

TAAL EN SCHRIFT VAN DE DOCUMENTEN

De stukken zijn opgesteld in het Nederlands, Frans en Latijn.

SELECTIES EN Vernietigingen

In dit bestand werd niet geselecteerd.

ORDENING

De nummers 1-70 gaan terug tot de klassering van De Burbure. Nummers 71-82 gaan over het algemeen beheer van de fundatie, nummers 83-91 over de verpachting van gronden, nummers 92-140 over verhuringen in de Austrische polder en nummers 141 tot 149 bevatten rekeningen.

Beschrijving van de series en archiefbestanddelen

ARCHIEF INZAKE BEHEER VAN GRONDEN VAN HET KAPITTEL IN ZEEUWS-VLAANDEREN EN WEST-VLAANDEREN, GESCHONKEN DOOR ALBRECHT EN ISABELLA EN FILIPS III ('CAPSA ALBERTI ET ISABELLAE')

- 1 Register met afschriften van de akten van de schenking van de Aartshertogen Albrecht en Isabella aan het O.-L.-Vrouwekapittel te Antwerpen. 4 september 1615 - 4 juni 1616.
1 deel
- 2 Register met afschriften van de belangrijkste akten van de fundatie van de Aartshertogen, met rekening van de indijking in de Austrische polder, door Guilliam Baeten namens kanunnik François Dinghens. 1616-1618,
1 deel
- 3 De Aartshertogen Albrecht en Isabella schenken als compensatie voor de oorlogsschade aan het kapittel de helft van de schorren bij de monding van het Sas van Gent en de Vogelschorre, op voorwaarde dat in de kathedraal dagelijks twee missen worden gelezen en na hun dood jaarlijks hun jaargetijde wordt onderhouden. 24 september 1616.
1 katern
- 4 Afschrift van de akte uit nr. 3, afschrift van de goedkeuring door het kapittel van de overeenkomst met het schepencollege van Axel, 5 november 1616; afschrift door notaris J.H. Rinckens van de aanvaardingsakte van het kapittel van de fundatie der Aartshertogen. 1617.
3 stukken
- 5 Afschrift van de opmeting door landmeter Willem Haesbaert van de schorren bij Assenede. 3 aug. 1617.
1 katern
- 6 Ridder Lanceloot 't Seraerts en Hendrik van de Werve, schepenen van Antwerpen, oorkonden dat Cornelis de Witte, aartsdiaken, namens het kapittel aan Hans Ottens en Michiel Julius ten voordele van Elisabeth en Sara de Vos een erfrente van 50 gulden verkocht heeft op twee huizen in de Zwartzustersstraat voor de bekostiging van de indijking der overstroomde polders bij het Sas van Gent. 1 juli 1617.
1 charter

- 7 De Staten-Generaal der Verenigde Nederlanden geven de stad en het ambacht van Axel toestemming de schorren voor de Westdorp-polder in te dijken. 22 februari 1617.
1 charter
- 8 Sententie van de Geheime Raad dat het kapittel de schorren voor Westdorp mag indijken ondanks het protest van de abt van Ter Duinen. 8 maart 1617.
1 charter
- 9 Afschrift door notaris Rinckens van de akte van de stadsmagistraat van Antwerpen, dat het kapittel aartsdiaken Cornelis de Witte en meier François Dinghens gemachtigd heeft om leningen af te sluiten voor de indijking van de schorren bij het Sas van Gent. 30 maart 1617.
1 stuk
- 10 De Aartshertogen Albrecht en Isabella staan het kapittel bepaalde vrijheden toe in de Austrische polder wanneer het de schorre indijkt, die het op 24 september 1616 zijn geschonken. 15 maart 1617.
1 charter
- 11 Resoluties van de gelanden van Westdorp betreffende het onderhoud van de nieuwe dijk. 2 november 1617.
1 stuk
- 12 Drie afschriften van het rapport en twee afschriften van de akte van de Aartshertogen Albrecht en Isabella waarbij ze aan het kapittel bepaalde vrijheden toestaan in de Austrische polder wanneer het de schorren indijkt, die het op 24 september 1616 zijn geschonken. 10 maart 1617.
5 stukken
- 13 /1 *13/1 - 13/3 STUKKEN BETREFFENDE HET PROCES EN DE OVEREENKOMST TUSSEN DE ABDIJ VAN BAUDELO TE GENT EN DE MAGISTRAAT VAN AXEL OVER 230 GEMET SCHORRE IN WESTDORP. 1616-1618.*
Jan, abt van Cambron, keurt de overeenkomst tussen de abt van Baudelo te Gent en Jan Sullippens van 10 oktober 1615 goed over het proces dat de abdij voerde tegen de magistraat en het ambacht van Axel voor de Raad van Vlaanderen te Middelburg betreffende 230 gemet schorre buiten de dijk van Sas van Gent, overstroomd in 1488. 12 oktober 1616.

1 charter

- 13 /2 Nicolaus Boucherat, abt van Cîteaux, en de definitores van het
generaal kapittel, belasten de abten van Ter Duinen, Cambron en
Lande, de overeenkomst te onderzoeken waardoor de abdij van
Baudelo op 10 oktober 1615 230 gemet schorre in Westdorp voor
een assis per gemet in erfcijs gaf aan de magistraat van Axel. 14
mei 1618.

1 charter

- 13 /3 Jan, abt van Cambron, verklaart dat het contract dat hij moest
onderzoeken, duidelijk tot nut van de abdij van Baudelo werd
afgesloten. 20 okt 1618.

1 charter

- 14 De stadsmagistraat van Gent vidimeert twee akten: 1) Baljuw Jan
Boete van Laken en de leenmannen van Christoffel Vilain, heer van
Huisse, Burcht en Zwijndrecht, oorkonden dat Rogier vander Leyen
aan Boudin der Wachtere voor zijn vrouw Margriete van Synepien
de tienden die hij te Assenede bezat, verkocht heeft (23 juni 1463);
2) Baljuw Jan Roose en de leenmannen van Philips de
Montmorency, heer van Nevele, oorkonden dat Cornelis Overheedt
aan Jacob Deynaert twee leentienden te Assenede verkocht heeft
(3 nov. 1531). 15 okt. 1619.

1 charter

- 15 Nota over de lasten op de goederen van het kapittel te Sas van
Gent. 17e eeuw.

1 stuk

- 16 Overeenkomst tussen het kapittel en kanunnik François Dinghens
over de uitgaven door hem gedaan voor het beheer van de
schorren nabij het Sas van Gent. 10 juli 1621.

1 stuk

- 17 Overeenkomst tussen het kapittel en Legier Cardon, pastoor van
Assenede, betreffende het recht op de tienden van de Austrische
polder bij Sas van Gent. 18 april 1622.

1 omslag

- 18 Reglement voor de ontvanger van het kapittel in de Austrische
polder. 27 okt. 1623.

1 stuk

- 19 Afschrift van de overeenkomst tussen Sint-Pieters te Gent in naam
van de pastoor van Assenede en de abdij van Baudelo, het kapittel

van Doornik, de abdijen van Nieuwebossche en Bijloke en de baron van Wachemde, betreffende de tienden van de bedijkte en onbedijkte polder in de parochie Assenede. 23 augustus 1628.

1 stuk

20

De deken en het kapittel geven aan Jan van de Vondele een erf van 92 roeden in de Austrische polder in cijns voor 23 st. 1 gr. 6 den. jaarlijks per roede. 1 oktober 1664.

1 stuk

21

Overeenkomst tussen het kapittel en de abdij van Ter Duinen over het eigendom van bepaalde gronden in de Austrische polder. 31 juli 1631.

1 stuk

22

Overeenkomst tussen het kapittel en de abdij van Ter Duinen over het bezit van bepaalde gronden in de Austrische polder. 4 mei 1632.

1 stuk

23

Afschrift van de goedkeuring door de monniken van Ter Duinen te Brugge van de overeenkomst die abt B. Campmans gesloten heeft met het kapittel over het bezit van zekere gronden in de Austrische polder. 9 nov. 1632.

1 stuk

24

Rekening van de verkoop van gronden bij Sas van Gent door het kapittel. 3 juni 1633.

1 katern

Gekleurde kaart van de Vogelschorre in het ambacht Axel, in de buurt van het Sas Van Gent, opgemaakt door landmeter Adriaan vander Hagen op vraag van het kapittel. 1633.

1 kaart

26

Baljuw Pieter Vale, burgemeester Thomas Janssen en de schepenen van de Austrische polder oorkonden dat de kanunniken François van der Zijpe, aartsdiaken, Zegher van Hontsum, penitentiarius, en Jan Anthoni, scholaster, namens het kapittel aan thesaurier François Dinghens 8 gemet 86 roeden in de Austrische polder verkocht hebben voor 26 lb. 15 sch. per gemet met toelating van bisschop Malderus. 2 juni 1633.

1 charter

27

Bevestiging door de Grote Raad van de Nederlanden te Mechelen in naam van Filips III van het akkoord tussen de abdij van Ter

Duinen en het kapittel betreffende het eigendom van de Austrische
polder. 22 maart 1633.

1 katern

- 28 Baljuw Pieter Vale, burgemeester Thomas Janssen en de schepenen
van de Austrische polder oorkonden dat de kanunniken François
Dinghens, thesaurier, Zegher van Hontsum en Johannes Anthoni,
namens het kapittel aan aartsdiaken François van der Zijpe 5
gemeten 54 roeden in de Austrische polder verkocht hebben voor
30 lb. 5 sch. per gemet. 2 juni 1633.

1 charter

- 29 Rekening van het eerste jaargetijde voor aartshertogin Isabella. 1
okt. 1634.

1 stuk

- 30 De magistraat van Westdorp bekrachtigt het contract opgemaakt
op 10 okt. door notaris Hendrik Rinckens, dat Sebastiaan Daems,
heer van Noirmont, aan het kapittel 24.500 gulden heeft geleend
tegen 6,25 % rente met de gronden in de Austrische polder als
onderpand; met die som kan het kapittel de schulden aflossen die
werden gemaakt bij de indijking van die polder zonder
pandstelling. 31 oktober 1645.

1 charter

- 31 Afschrift van de akte van notaris Hendrik Rinckens die verklaar dat
Sebastiaan Daems, heer van Noirmont, alle schulden van het
kapittel in verband met de indijking van de Austrische polder voor
24.500 gulden heeft opgekocht tegen een rente van 6,25 %. 10
okt. 1645.

1 stuk

- 32 De deken en het kapittel verkopen aan jonker Hendrik van Berchem
de Vogelschorre voor een rente van 40 lb. per jaar aan de abdij Ter
Duinen en een som van 3.000 gulden, met een akte van optie voor
Jonker van Berchem en een akte over de lening door de heer van
Noirmont. 6 november 1645.

3 stukken

- 33 Overeenkomst over de verkoop door het kapittel aan ridder
Thomas Ferrens, kolonel en gouverneur van Sas van Gent, 50
gemet in de Austrische polder met optie op 100 gemet ernaast
gelegen. 8 juni 1646.

1 omslag

- 34 Afschrift van vorige akte. 8 juni 1646.

1 stuk

35

Twee afschriften van de akte van Gappar Nemius, bisschop van Antwerpen, die het kapittel toestaat nog 150 gemet van de fundatie Albrecht en Isabella te verkopen boven de 150 gemet waarvan de verkoop door bisschop Malderus in 1633 was toegestaan. 13 maart 1646.

2 stukken

36

Afschrift van de akte van notaris Jan Jacobens van de verkoop door het kapittel aan Hendrik Wastdeels voor de heer van den Nissen van de Staten-Generaal van Zeeland, voor zekere gronden in de Vogelschorre voor de som van 8.000 gulden 13 maart 1646.

1 stuk

37

Afschrift van de akte van notaris Jan Jacobens dat het kapittel Aubertus Van den Eede en Henricus Walravens gemachtigd hebben om 200 gemet in de Austrische polder te verkopen. 21 februari 1646.

1 stuk

38

Rekening van inkomsten en uitgaven van het kapittel voor de inpoldering van de Austrische polder en 200 gemet in de Moeren. 1616-1646.

1 katern

39

Verkoopsvoorwaarden voor vier hoeven in de Austrische polder. ca. 1646.

1 stuk

40

Schets van het land in de Austrische polder dat was gelegateerd aan het kapittel door aartsdiaken François Van der Zype. [17de eeuw].

1 stuk

41

Opdracht in naam van de vorst aan Jan-Baptista Daneels, raadsheer van de Geheime Raad en Albert Rubens, secretaris van de Geheime Raad, om een onderzoek te doen naar de bewering van het kapittel dat de schorren van de Austrische polder slechts 250 gulden opbrengen i.p.v. 900 gulden per jaar. 14 juli 1657.

1 stuk

42

De bisschop van Antwerpen staat het kapittel toe een lening van 6.750 fl. aan te gaan op de goederen in de Austrische polder. 27 april 1660.

1 stuk

- 43 Afschrift van de akte van Adriaan de Greve en François Schauteet, schepenen van de heerlijkheid Westdorp, die oorkonden dat kanunnik Judocus Houbraken aan Lucas Andries 9 gewet 88 roeden grond in de Austrische polder heeft verkocht voor 1.598 gulden die in 1636 door het kapittel aan de vicarissen van de kathedraal waren verkocht. 22 sept. 1662.
1 stuk
- 44 Kaartje van de Vogelschorre in de Austrische polder door landmeter Cornelis Steur, schets van hetzelfde gebied; schets van een gedeelte ervan. 1699.
3 stukken
- 45 Kaartje van het bezit van het kapittel in de Austrische polder door landmeter Cornelis Steur. 21 september 1704.
1 stuk
- 46 Afschrift van het rekwest van het kapittel aan de koning om het graan van de Austrische polder te mogen invoeren mits betaling van rechten, hetgeen wordt toegestaan door graaf de Bergeyck. 25 juni 1705.
1 stuk
- 47 Voorwaarden waaronder het kapittel de schorren van de Austrische polder en de Vogelschorre heeft verworven. [17de eeuw].
1 stuk
- 48 Ontwerp van een brief van het kapittel aan de bisschop van Gent met het verzoek niet toe te staan dat ornamenten e.d. uit de kerk in de Austrische polder worden gehaald. 21 juni 1739.
1 stuk
- 49 Antwoord van de bisschop van Gent aan het kapittel dat de pastoor van het fort van Sas van Gent nooit iets gevraagd heeft. 23 juni 1739.
1 stuk
- 50 Het kapittel verhuurt aan Laurentia Verhaegen 67 gemet grond met huis in de Austrische polder voor zes jaar tegen 1 lb. 5 sch. per gemet; met verlenging op 22 december 1674 aan Adriaan Wiemer van 61 gemet voor zes jaar. 6 juni 1668.
3 stukken
- 51 Proces gevoerd tussen het kapittel van de O.-L.-Vrouwekathedraal en de abdij van Ter Duinen voor de Raad van Vlaanderen en de

Grote Raad van Mechelen betreffende poldergronden te Assenede. 1617-1662

1 bundel

52 Proces gevoerd tussen het kapittel van de O.-L.-Vrouwekathedraal en de abdij van St.-Pieters te Gent met de pastoor van Assenede voor de Raad van Vlaanderen over de tienden van de Austrische polder. 1613-1673.

1 bundel

53 Proces van Jodocus Emmanuel de Ruddere namens het kapittel van de O.-L.-Vrouwekathedraal te Antwerpen tegen Christiaan van Damme, baljuw van Westdorp en de burgemeesters en schepenen van Westdorp voor de Raad van Vlaanderen, betreffende de gevangenneming van Giulliam de Mey en de beslaglegging op diens goederen. 1749-1756.

1 bundel

54 Documenten over de geschillen en betrekkingen tussen het kapittel van de O.-L.-Vrouwekathedraal en Axel Ambacht en de ingelanden van de parochie Peerboom over het eigendom van die parochie gelegen tussen Axel en Assenede. 1584-1650.

1 bundel

55 /1 Akte van notaris Peter van Breuseghem van de verpachting door François Dinghens, koordeken, en de kanunniken Franciscus vande Sijpe (Van der Zype), aartsdiaken, Johannes Anthoni, thesaurier, Albatus van Eede, officiaal en Anthonis van Berchem, van 490 bunder grond in de parochie Peerboom aan Jan van Roebergen en Daniel Fannius voor 27 jaar voor 4 sch. 8 gr. VI. per gemet. 14 juli 1650.

1 stuk

55 /2 Overzicht van de tekorten van de overstroomde polders der fundatie van de Aartshertogen. Rekest van het kapittel om vrijstelling van de verplichtingen van de fundatie wegens gebrek aan inkomsten. 1666-1720.

1 katern

56 /1 Overzicht van de inkomsten van de Austrische polder. 1684-1693

1 stuk

56 /2 Plakkaat van de Staten-Generaal die alle nieuwe leningen verbiedt, zonder haar uitdrukkelijke goedkeuring, door lagere besturen onder het gezag van de Verenigde Nederlanden. 30 oktober 1695.

1 stuk

- 56 /3 Samuel de Pont, griffier en stadhouder van Westdorp, verpacht namens het kapittel van de O.-L.-Vrouwekathedraal 50 gemet grond met hoeve in Westdorp aan Pieter Herman voor zes jaar tegen 6 gulden zeeuws. 29 juni 1767.
1 stuk
- 57 Rekeningen van de Papeschorre of Kleine Austrische polder door penningmeester Pieter de Jonghe (1758-1760), weduwe Pieter de Jonghe (1761-1763), en Pieter Jacobus de Jonghe (1764-1794). 1758-1794.
29 katernen
- 58 Rekeningen van de fundatie Albrecht en Isabella door De Winter (1757-1769), Camberlin (1771-1785) en J.B. Mondet (1758-1797). 1757-1797.
1 bundel
- 59 Twee brieven en een nota over het eigendom van gronden van de fundatie Albrecht en Isabella. 1833.
3 stukken
- 60 Filips III, koning van Spanje, schenkt het kapittel 200 gemet grond in de Moeren in West-Vlaanderen om het verlies van de Vogelschorre aan de stad Axel te compenseren. 26 maart 1628.
1 charter
- 61 Bevestiging van Filips III, koning van Spanje, van de schenking door de Aartshertogen op 26 maart 1628 van 200 gemet in de Moeren in West-Vlaanderen i.p.v. de Vogelschorre, met afschrift. 26 maart 1629.
1 charter en 1 stuk
- 62 Schets en twee gedrukte kaarten van de Moeren in West-Vlaanderen naar tekening van P. Mercx. [17de en 18de eeuw].
2 stukken
- 63 Afschriften van de schenking door Filips III, koning van Spanje, aan het kapittel van 200 gemet in de Moeren in West-Vlaanderen om het verlies van de Vogelschorre te compenseren. 1628.
3 stukken
- 64 Afschrift van de akte der aanvaarding door het kapittel van de 200 gemet in de Moeren in West-Vlaanderen. 5 januari 1629.
1 stuk

- 65 Uittreksel uit de beslissingen van het kapittel over de verpachting van de Moeren. 10 mei 1630.
1 stuk
- 66 Briefwisseling, verhuringen, rekeningen en allerlei documenten over de bezittingen van het kapittel in de moeren van West-Vlaanderen. 1628-1787.
1 bundel
- 67 Keizerin Maria-Theresia staat het kapittel toe 200 gemeten overstroomd land in de grote moer tussen Veurne, Sint-Winoksbergen en Duinkerken te verkopen aan Antoine de Ricouart, graaf d'Hérouville de Clay. 16 juli 1760.
1 charter
- 68 Pieter Vale, baljuw, Thomas Janssens, burgemeester en de schepenen van de Austrische polder, oorkonden dat de kanunnik François Dinghens, thesaurier François van der Zijpe, en Johannes Anthoni, namens het kapittel aan Zeger van Hontsum 9 gemeten 88 roeden in de Austrische polder hebben verkocht voor 26 lb. per gemet. 10 juli 1633.
1 charter
- 69 De luitenant civil van de indaginge van Gent maakt bekend dat kanunnik François Dinghens, als gemachtigde van het kapittel, aan Adriaan Hendricx, 16 gemet grond gelegen bij het Sas van Gent, voor 8 gulden per gemet verpacht heeft voor 7 jaar, vanaf 1 oktober 1622. 23 mei 1622.
1 charter
- 70 Opdracht van Keizer Karel VI aan de eerste daar toe aangezochte deurwaarder van de Raad van Brabant om de pachters van gronden van het kapittel van de O.-L.-Vrouwekathedraal te dwingen om hun verplichtingen na te komen. 9 april 1731.
1 charter
- 71 Stukken betreffende de verwezenlijking van de fundatie Albrecht en Isabella. (Rechtsgrond, indijking enz.) 1610-1617.
1 pak
- 72 Overzicht van de inkomsten en uitgaven voor de Austrische polder en de moeren in Vlaanderen. 1617-1734.
1 katern
- 73 Overzicht van de bijzondere inkomsten en uitgaven voor de Austrische polder. 1632-1714.

1 katern

- 74** Documenten betreffende eigendom en grondverkoop in de
Austrische polder. 1633-1691.
1 omslag
- 75** Stukken betreffende de betwisting tussen het kapittel en Frans
Bourgeois, baljuw van Westdorp, over de nalatenschap van Thomas
Janssens, pachter van het kapittel. 1646-1685.
1 omslag
- 76** Stukken betreffende de relaties tussen het kapittel en de Raad van
State der Verenigde Nederlanden betreffende eigendom,
belastingen en inbeslagname van de schorren voor de Austrische
polder. 1648-1725.
1 omslag
- 77** Bestekken en rekeningen van nieuwbouw en reparaties aan hoeven
in de Austrische polder. 1648-1773.
1 omslag
- 78** Stukken betreffende de indijking van de Vogelschorre ten Noorden
van de Austrische polder, verzoekschriften om vrijstelling en
vergoeding voor confiscatie. 1646-1709.
1 pak
- 79** Schets van de streek tussen Zelzate, Assenede en Axel. 17e eeuw.
1 stuk
- 80** Gedrukte kaart van de Austrische polder en de polders onder
Assenede door landmeter Petrus Verbiest. [17de eeuw].
1 stuk
- 81** Gekleurd kaartje van de "Pereboom" onder Axel met
kanttekeningen door de landmeters Abraham Kips en Jan van
Hoorebeke. 28-29 juli 1651.
1 stuk
- 82** Briefwisseling en stukken betreffende tienden, verpachtingen en
financieel beheer van de Austrische polder. 1618-1778.
1 pak
- 83** Het O.-L.-Vrouwekapittel geeft aan Jan van den Berghe een erf van
100 roeden in de Austrische polder in cijns voor 7 gulden 10 st.
jaarlijks. 27 mei 1630.
1 stuk

- 84 Het O.-L.-Vrouwekapittel geeft aan Pieter de Blieck een erf van 62 roeden, in de Ausprische polder in cijns voor 15 st. 3 gr. jaarlijks. 1 oktober 1664.
1 stuk
- 85 Het O.-L.-Vrouwekapittel geeft aan Michiel Vincken een erf van 62,5 roeden in de Austrische polder in cijns voor 15 st. 7 gr. 16 den. jaarlijks. 1 oktober 1664.
1 stuk
- 86 Het O.-L.-Vrouwekapittel geeft Passchier van den Bossche een erf van 59 roeden in de Austrische polder in cijns voor 14 sch. 9 gl. jaarlijks. 1 oktober 1664.
1 stuk
- 87 Het O.-L.-Vrouwekapittel geeft aan Jan Goethals een erf van 154 roeden in cijns voor 1 pond 18 schellingen 7 gr. 6 den. jaarlijks. 1 oktober 1664.
1 stuk
- 88 Het O.-L.-Vrouwekapittel geeft aan Lieven Vaernewijck een erf van 63,5 roeden in cijns voor 15 st. 10 gr. 6 den. jaarlijks. 1 oktober 1664.
1 stuk-
- 89 Het O.-L.-Vrouwekapittel geeft aan Antoni Pauwels een erf van 62,5 roeden in cijns voor 15 st. 7 gr. 6 den. jaarlijks. 1 okt. 1664.
1 stuk
- 90 Het O.-L.-Vrouwekapittel geeft aan Jan Cooreman 156 roeden grond in de Austrische polder in cijns voor 19 st. jaarlijks. 11 okt. 1664.
1 stuk
- 91 Dossier over de overdracht van de hofstede van de weduwe van Joo Modde, groot ca. 59 gemeten. 1707.
1 omslag
- 92 Kanunnik François van der Zijpe verhuurt aan Jan van Mendonck 5 gemeten grond in de Austrische polder voor 12 gulden 10 st. per jaar per gemet, voor zes jaar. 20 mei 1636.
1 stuk
- 93 Kanunnik François van der Zijpe verpacht aan Jan van Mendock 5 gemeten en enige roeden grond in de Austrische polder voor 12 gulden 10 st. per jaar voor een periode van zes jaar. 20 mei 1646.

1 stuk

- 94 Notaris Peter van Breuseghem akteert dat deken François Dinghens heer van Westdorp, en vier kanunniken aan Jan Roebergen en Daniel Fannius 470 bunders schorren en 20 bunders te Peerboom verpacht hebben voor 27 jaar voor 4 sch. 8 gr. per gemet per jaar. 14 juli 1650.

1 stuk

- 95 Vanden Peres en J. Houbraken verpachten in naam van het kapittel aan Peter van Houck en Jan Block een hoeve bij het Sas van Gent voor 552 gulden per jaar, voor de periode van zes jaar. 28 maart 1662.

1 stuk

- 96 P. vanden Peres en J. Houbraken verpachten namens het kapittel aan Frans Schouteth een hoeve in de Austrische polder voor zes jaar voor 268 gulden per jaar. 27 september 1662.

1 stuk

- 97 P. vander Perre en J. Houbraken verpachten als gedeputeerden van het kapittel aan Petronella van der Voorden een hoeve in de Austrische polder voor 542 gulden permissieegeld voor zes jaar. 27 september 1662.

1 stuk

- 98 P. vander Perre en J. Houbraken verpachten als gedeputeerden van het kapittel aan Laurentia Verhaghen en Joris van Parijs een hoeve in de Austrische polder van 572 gulden permissieegeld. 27 september 1662.

1 stuk

- 99 De gedeputeerden van het kapittel verpachten aan Andries Alberechts en Petronella van der Voorden 53 gemeten grond met huis in de Austrische polder voor 6 jaren voor 1 pond Vlaams 5 sch. per gemet. 1669, 1674.

1 stuk

- 100 Het kapittel verpacht aan François Schauters 50 gemet grond met huis in de Austrische polder voor 6 gulden 10 st. per gemet voor een termijn van zes jaar. 6 juni 1669.

1 stuk

- 101 Het kapittel verpacht aan Peter van Hoecken 58 gemet grond met huis in de Austrische polder voor zes jaar, voor 7 gulden 5 st. per gemet. 1669, 1674.

2 stukken

- 102 Kanunnik Theodor van Hamme, meier van het kapittel, verhuurt aan Jan van Mendock 5 gemet en enige roeden grond in de Austrische polder voor 12 gulden per gemet per jaar voor een termijn van zes jaar. 10 januari 1680.
1 stuk
- 103 Verpachting van drie stukken grond in de Austrische polder aan Joos Modde, Andries Albrechts en Adriaan Wijmers; en aan Frans Schouteth. 11 januari 1680.
1 stuk
- 104 François Coebergen verklaart als rentmeester van het kapittel aan Jan de Brabander en Barbara Wijmers een hoeve met grond verpacht te hebben voor 8 gulden 10 st. per gemet voor een termijn van zes jaar. 29 april 1699.
1 stuk
- 105 Notaris Jacob van Moock verklaart dat Franciscus van Coebergen als rentmeester van het kapittel aan Andries de Cock een hoeve in de Austrische polder verpacht heeft voor zes jaar aan 8 gulden 10 st. per gemet per jaar. 14 juli 1699.
1 stuk
- 106 Notaris Johan Jacob van Moock verklaart dat François Coebergen als rentmeester van het kapittel aan Hubrecht Janssens, zoon van Adriaan, een hoeve in de Austrische polder verpacht heeft voor drie jaar voor 1 lb. VI. per gemet. 11 maart 1701.
1 stuk
- 107 Notaris Jan-Jacob van Moock verklaart dat François Coebergen als rentmeester van het kapittel aan Joos Modde, Corneliszoon, een hoeve in de Austrische polder verpacht heeft. 11 maart 1701.
1 stuk
- 108 Ludovicus de Grez verpacht als meier van het kapittel aan Barbara Wiemersch, weduwe van Jan de Brabandere, een hoeve van 50 gemet voor 6 gulden hollands per gemet voor een termijn van zes jaar. 1707, 1713.
1 stuk
- 109 Ludovicus de Grez, meier, verpacht namens het kapittel aan Pieter Vincke en Arnout de Clerck 36 gemet grond, voor 5 gulden hollands per gemet het eerste jaar en 6 gulden hollands de volgende vijf jaar. 7 oktober 1707.

2 stukken

- 110 Kanunnik Ludovicus de Grez verpacht namens het kapittel aan Jan Buyck, een hoeve van 57 gemet voor 6 gulden hollands per gemet voor een termijn van zes jaar. 1707, 1713.
1 omslag
- 111 Kanunnik Ludovicus de Greze verpacht in naam van het kapittel aan Pieter Coremans een hoeve van 59 gemet te Westdorp voor 6 gulden hollands per gemet voor zes jaar; overgedragen aan Pieter vander Raede. 1707-1708.
1 stuk
- 112 Emmanuel de Ruddere verpacht namens kanunnik Hendrik van Halmale aan Michiel van Wummers en zijn vrouw, een hoeve van 59 gemet in de Austrische polder voor zes jaar voor 6 gulden 10 st. zeeuws per gemet. 7 oktober 1749.
1 stuk
- 113 Emmanuel de Ruddere verpacht namens kanunnik Hendrik van Halmale aan Pieter de Jonghe een hoeve van 61 gemet in de Austrische Polder voor 6 gulden zeeuws per gemet voor een termijn van zes jaar. 27 oktober 1749.
1 stuk
- 114 Emmanuel de Ruddere verpacht namens kanunnik en meier Hendrik van Halmale aan Adriaan Talboom, gehuwd met weduwe Laurenz Verlinden, een hoeve van 50 gemet in de Austrische polder voor 6 gulden zeeuws per gemet voor een termijn van zes jaar. 27 oktober 1749.
1 stuk
- 115 De kanunniken J.F. Festraets en F.A. de Winter verpachten als gevolmachtigden van het kapittel aan Cornelis Camoen een hoeve van 57 gemet te Westdorp voor 6 gulden 10 st. zeeuws per gemet per jaar voor een termijn van zes jaar. 30 juni 1750.
1 omslag
- 116 Kopie van een akte waarin de kanunniken Hendrik van Halmale, thesaurier, J. Festraets en F.A. de Winter namens het kapittel aan Johannes Hesters een hoeve verpachten van 61 gemet voor 6 gulden zeeuws per gemet per jaar voor een termijn van zes jaar. 2 oktober 1755.
1 stuk
- 117 Authentiek afschrift van de akte waarin kanunnik Hendrik van

Halmale, thesaurier, namens het kapittel, aan Adriaan Talboom, gehuwd met weduwe Laurentius Verlinden, een hoeve verpacht van 50 gemet voor 6 gulden zeeuws per gemet voor een termijn van zes jaar. 1 september 1755.

1 stuk

- 118 Authentiek afschrift van de akte waarin kanunnik Hendrik van Halmale, thesaurier aan Michiel Daelmans een hoeve verpacht van 59 geniet voor 6 gulden 10 st. zeeuws per gemet per jaar voor een termijn van zes jaar. Oktober 1755.

1 stuk

- 119 Kopie van een akte waarin kanunnik van Halmale, thesaurier, J.F. Festraets, actuarius, en F.A. de Winter, namens het kapittel aan Cornelis Camoer een hoeve verpachten van 57 gemet voor 6 gulden 12 stuiver zeeuws per gemet per jaar voor een termijn van 4 jaar. 2 oktober 1755.

2 stukken

- 120 Kopie of minuut van een akte waarin de kanunniken F.A. de Winter, thesaurier, en J.F. Festraets, actuarius, aan Pieter Goethals, zoon van Jan Lantsman, een hoeve verpachten van 57 gemet voor 6 gulden 10 st. zeeuws per gemet per jaar voor een termijn van zes jaar. 5 maart 1759.

1 stuk

- 121 J. Goethals verlengt namens het kapittel het pachtcontract van Cornelis Camoen tot 1760. 5 maart 1759.

1 stuk

- 122 Kopie van een akte waarin de kanunniken J.A. de Winter, meier en J.F. Festraets, actuarius, namens het kapittel verpachten aan Adriaan Talboom, gehuwd met de weduwe Laurentius Verlinden, een hoeve van 50 gemet voor 6 gl. zeeuws per gemet per jaar, voor een termijn van zes jaar. Ca. 1761.

1 stuk

- 123 Kopie van een akte waarin Samuel Dupont, griffier en stockhouder van Westdorp, namens het kapittel aan Pieter de Rijcke, zoon van Pieter, een hoeve verpacht van 61 gemet voor 6 gulden zeeuws per gemet per jaar voor een termijn van zes jaar. Juli 1766.

1 stuk

- 124 Kopie van een akte waarin Jacob van der Mandere aan Jacob de Poorter 101 gemet grond in de Neuzenambacht verpacht voor zeven jaar aan 11 gulden 10 st. per gemet. 3 juli 1764.

1 stuk

- 125 Kopie van een akte waarin Samuel Dupont, griffier van de heerlijkheid Westdorp, namens het kapittel aan Pieter de Rijcke een hoeve verpacht van 61 gemet in de Austrische polder voor 6 gulden zeeuws per jaar per gemet, voor een termijn van zes jaar. 5 juli 1766.

1 stuk

- 126 Uittreksels uit het pachtcontract tussen P. de Rijcke en het kapittel, en uit het pachtcontract tussen P. Verbruggen en het kapittel. 5 juli 1766 - 29 juni 1767.

1 stuk

- 127 Authentiek afschrift van de akte waarin Jan Haemerlinck, oud-burgemeester van Westdorp, aan Dirk Haemerlinck, zijn zoon, 42 gemeten 30 roeden in de Austrische polder verpacht voor 50 pond zeeuws per jaar voor 21 jaar. 1 oktober 1765.

1 stuk

- 128 Johannes-Franciscus Daelman aanvaardt nog zes jaar een pachtcontract van een stuk land volgens dezelfde voorwaarden als het contract met wijlen Peter Goethals van 5 maart 1759. 3 juni 1772.

1 stuk

- 129 Minuut, origineel en kopie van een akte waarin kanunnik Dominicus Camberlin namens het kapittel aan Pieter-Thomas Kamoen, gehuwd met Petronella Tark, weduwe van Pieter de Rijcke, een hoeve verpacht met 61 gemet grond in de Austrische polder voor 6 gulden 10 st. zeeuws per gemet per jaar voor een termijn van zes jaar. 2 juni 1773.

3 stukken

- 130 Origineel en kopie van een akte waarin kanunnik Dominicus Camberlin namens het kapittel aan Machiel Daelman een hoeve verpacht van 59 gemet in de Austrische polder voor 6 gulden 10 st. per gemet en 30 gemet in de nieuwe polder voor 3 gulden VI. per geniet en per jaar, dit alles voor een termijn van 7 jaar. 2 juni 1773.

2 stukken

- 131 Kopie van een akte van notaris Constantinus Gerardi waarin kanunnik Dominicus Camberlijn, rentmeester van het kapittel, aan Pieter Thijsebaert 55 gemet grond met huis in de Austrische polder en 25 gemet in de kleine Austrische polder verpacht, voor respectievelijk 7 gld en 9 gulden per gemet per jaar, voor een

termijn van zes jaar. 28 september 1784.

1 stuk

- 132** Kopieën van de akte waarin notaris Aegidius-Constantin Gerardi akteert dat kanunnik Dominicus Camberlin, rentmeester van het kapittel, aan François Daelman 57 gemet grond met huis in de Austrische polder verpacht heeft voor 7 gulden per gemet, en 29 gemet aan 9 gulden zeeuws per gemet; aan Pieter Verbruggen 59 gemet met huis in de Austrische polder voor 7 gulden vl.-zeeuws per gemet en 30 gemet voor 9 gulden zeeuws per gemet; aan Pieter Thomas Camoen 61 gemet met huis in de Austrische polder voor 7 gulden vl. en 25 gemet voor 9 gulden vl.-zeeuws per gemet. 28 september 1784.

2 stukken

- 133** Kopie van een akte van Notaris Constantin Gerardi waarin kanunnik Johannes-Baptista Mondet, rentmeester van het kapittel, aan Cornelis Camoen een hoeve van 55 gemet verpacht heeft in de Austrische polder en 25 gemet in de Papeschorre, respectievelijk voor 7 en 9 gulden per gemet per jaar voor een termijn van zes jaar; Pieter Jacobus de Jonghe stelt zich borg voor Cornelis Camoen. 8 juli 1786.

1 stuk

- 134** Antoni van Doeveren verpacht namens het kapittel aan Pieter Herman, zoon van Pieter, een hoeve van 55 gemet in de Austrische polder, voor 6 gulden 10 st. per gemet per jaar en 25 gemet zaailand op de Schorre voor 9 gulden zeeuws per jaar voor een termijn van zes jaar. 16 juni 1787.

1 stuk

- 135** Kopie van een akte van notaris Paschalis Botson waarin kanunnik Johannes-Baptista Mondet rentmeester van het kapittel, aan Johannes-Franciscus Daelman een hoeve van 57 gemet in de Austrische polder verpacht voor 9 gulden volgens de bestaande afspraken en 29 gemet op de Papeschorre voor 9 gulden per gemet per jaar voor een termijn van zes jaar. 23 april 1790.

1 stuk

- 136** Kanunnik L. Mondet, rentmeester van het kapittel, verhuurt in de Austrische polder, aan de weduwe van Peter Verbruggen voor haar of haar zoon Ferdinandus Daelman, een hoeve van 59 gemet voor 8 gulden vl.-zeeuws per gemet en 30 gemet voor 9 gulden vl.-zeeuws per gemet per jaar; aan Peter Thomas Camoen een hoeve van 61 gemet voor 8 gulden vl.-zeeuws, en 25 gemet in het Papeschorre voor 9 gulden per gemet; aan Cornelis Camoen een

hoeve van 55 gemet voor 8 gld, vl.-zeeuws en 25 gemet in de
Austrische polder voor 9 gulden vl. zeeuws, alles voor een termijn
van zes jaar. 4 juni 1793.

1 stuk

- 137 Rekening betreffende de pachtschulden van Johannes-Franciscus
Daelman. 1777-1779.

1 stuk

- 138 Stukken betreffende de achterstallige pacht van Pieter-Thomas
Kamoen, gehuwd met Petronella Tark. 1778-1780.

1 omslag

- 139 Stukken betreffende achterstallige pacht van Pieter Herman, zoon
van Pieter, gehuwd met Maria-Catharina Aelbrechts. 1778-1779.

1 omslag

- 140 Verzoekschriften, brieven e.a. documenten van en aan de Raad van
State der Verenigde Nederlanden betreffende heffingen op de
Austrische polder en de Papeschorre. 1760-1793.

1 omslag

- 141 141 - 142 STAAT VAN DE INKOMSTEN DER BEZITTINGEN VAN HET
KAPITTEL IN DE AUSTRISCHE POLDER, 1684-1726.
1684-1693.

1 omslag

- 142 1717-1726.

1 omslag

- 143 Rekening van de Austrische polder door Thomas van den Berghe.
19 december 1653 - 1 mei 1658.

1 deel

- 144 Rekening van de nieuwe polder ten Noorden van de Austrische
polder door Nicolaas Pezijn. 12 oktober 1700 - 25 augustus 1702.

1 katern

- 145 Memorie over de pachters in de Austrische polders volgens de
aanpassing gemaakt tussen de pastoor van Zelzate en rentmeester
Coebergen. 17 juni 1703.

1 katern

- 146 - 147 REKENINGEN VAN VIER HOFSTEDEN ONDER WESTDORP
DOOR ANTONI VAN DOEVEREN, BEHEERDER. 1778-1783.
- 146 1 juni 1778 - 5 juni 1781. 1 deel
- 147 Juni 1781 - 4 augustus 1783. 1 deel
- 148 Notities of borderellen van de rekeningen van de Austrische polder.
1715, 1719, 1720, 1721, 1723, 1724, 1725, 1734, 1770, 1783. 1 omslag
- 149 Rekeningen van achterstallige pachten, schulden, onkosten enz.
1633-1795. 1 pak